

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

**Факультет суспільних і прикладних наук
Кафедра архітектури та будівництва**

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Проректор з методичної роботи

 Ярослав ШТАНЬКО
«30» 08 2024 р.

**УРБАНІСТИКА
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Галузь знань	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність	192 Будівництво та цивільна інженерія
Освітньо-професійна програма	«Будівництво та цивільна інженерія»
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська

**Івано-Франківськ
2024**

Розробник:

ст. викл.

Руслан ЖИРАК

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри архітектури та будівництва
протокол № 1 від 28 серпня 2024 р.
В. о. завідувача кафедри

Юрій ОГОНЬОК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПП

Мирослава ШЕВЧУК

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 30 серпня 2024 р.

e-mail	ruslan.zhyrak@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	Кафедра архітектури та будівництва
Посилання на сайт	Руслан ЖИРАК
Сторінка курсу в СДО	Урбаністика

ВСТУП

Урбаністика – нова галузь в архітектурно-містобудівній науці. Вона розглядає урбанизацію, як об'єктивний історичний процес підвищення ролі міст у розвитку цивілізації з трансформацією природного довкілля та формування нового середовища для проживання, відпочинку та забезпечення основних потреб людини в умовах населених пунктів.

Курс розроблено таким чином, щоб здобувач засвоїв не лише теоретичний матеріал, а мав можливість застосувати отримані навики у практичній діяльності. Після ознайомлення з курсом навчальної дисципліни, здобувачі отримають необхідний комплекс знань для подальшої самостійної роботи у сфері урбаністики, містобудування та міського планування, навчається самостійно проводити, підбирати та комбінувати різні види теоретичних та науково-практических урбаністичних досліджень відповідно до вимог ринку праці.

Метою навчальної дисципліни «Урбаністика» є вивчення особливостей планувальної організації території, ознайомлення з основними типами міських і сільських поселень, особливостями планування та функціонування сельських, виробничих, озеленених, культурно-рекреаційних та природно-заповідних територій, інженерним обладнанням та підготовкою території, а також з'ясування основних екологічних принципів, факторів і закономірностей функціонування урбоекосистем і всіх її компонентів.

Головне завдання – ознайомити студентів з сучасними науково-теоретичними дискусіями у сфері урбаністики; розглянути широкий спектр теоретичних та практичних підходів та методів дослідження міста і міського простору; навчити студентів вирішувати сучасні практичні задачі архітектурного проєктування та містобудування в умовах міського простору.

Курс спрямований на розвиток інтегрованих навичок, необхідних для створення життєздатних, сталих та гармонійно розвинених міських просторів, а також підготовку фахівців, які здатні аналізувати сучасні виклики та запропонувати ефективні рішення для покращення якості життя в містах.

Результати навчання:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми “Архітектура та містобудування” студенти повинні знати:

- теоретичні, методичні та прикладні аспекти дисципліни;
- історичні аспекти урбанизації (особливості доіндустриального, індустриального та постіндустриального міст), урбанизаційні процеси; володіти ключовими теоріями урбаністики та необхідною термінологією;
- принципи сталого розвитку населених пунктів та їх ефективне впровадження в міське планування;
- методи управління розвитком та ресурсами населених пунктів.

вміти:

- співпрацювати з архітекторами, екологами та іншими фахівцями для досягнення комплексного та гармонійного розвитку територій.
- аналізувати методи та стратегії для забезпечення сталого розвитку населених пунктів.
- розробляти міські плани та проєкти, а також інші види містобудівної документації з використанням сучасних інструментів та технологій формування безпечного і комфортного міського середовища.
- вирішувати урбаністичні, урбоекологічні інженерні та інфраструктурні проблеми населених пунктів.

розробляти:

- робочі проєкти районного проектування та схему районного планування населеного пункту;
- пояснювальну записку до проєктів детального планування територій, чи генерального плану населеного пункту.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	IV		
Семестр	VIII		
Кількість кредитів	3		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	Лекції	30 год.	-
	Практичні	30 год.	-
Самостійна робота		120 год.	
Форма підсумкового контролю		Екзамен (1 год.)	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
Архітектура будівель і споруд, інженерне обладнання будівель,	виробнича практика, кваліфікаційна робота

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“УРБАНІСТИКА”****Перелік тем лекційного матеріалу**

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ № 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УРБАНІСТИКИ

ТЕМА 1. ВСТУП ДО УРБАНІСТИКИ. ПОНЯТТЯ УРБАНІЗАЦІЇ. СУЧASNІ ПРОЦЕСИ І ТЕНДЕНЦІЇ УРБАНІЗАЦІЇ (4 год.).

Урбаністика як напрям містобудування. Поняття урбанізації. Напрямки світової урбанізації. Джерела і шляхи урбанізації. Генезис і динаміка міського ландшафту. Проблеми урбанізації в Україні.

Завдання для самостійної роботи: Концепція “Нового урбанізму” (1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 22, 23, 25, 26, 29).

ТЕМА 2. СТАЛИЙ РОЗВИТОК НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ (2 год.).

Концепція сталого розвитку населених пунктів. Принципи сталого розвитку та їх впровадження в міське планування. Методи управління міським розвитком та ресурсами. Стратегії ефективного управління міськими ресурсами.

Завдання для самостійної роботи: Маркетинг міського середовища (1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 22, 23, 25, 26, 29).

ТЕМА 3. МІСЬКИЙ ПРОСТІР. ПЛАНУВАННЯ ТА ДИЗАЙН НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ (2 год.).

Методи та інструменти для вивчення міського середовища. Фактори середовища населених пунктів, їх класифікація та особливості. Принципи створення функціональних та естетичних міських просторів. Використання сучасних технологій у міському дизайні.

Завдання для самостійної роботи: Сучасні підходи до аналізу функціональних зон міста (1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 22, 23, 25, 26, 29).

ТЕМА 4. ВУЛИЧНА МЕРЕЖА (2 год.).

Класифікація вулично-дорожньої мережі. Структура вулично-дорожньої мережі. Планувальні схеми вуличної мережі. Ефективність вуличної мережі. Безпека вуличної мережі. Використання сучасних технологій для оптимізації руху на вулицях.

Завдання для самостійної роботи: Аналіз новітніх технологій та тенденцій у вуличному дизайні (1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 29, 30).

ТЕМА 5. ОСОБЛИВОСТІ ТРАНСПОРТНОЇ МЕРЕЖІ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ (2 год.).

Міська транспортна система, її завдання і значення. Класифікація міського транспорту. Індивідуальний і масовий транспорт. Інфраструктура транспорту. Парковки. Пішохідний і велосипедний рух в місті.

Завдання для самостійної роботи: “Зелений” транспорт і екологічні технології (1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 29, 30).

ТЕМА 6. ІНЖЕНЕРНА МЕРЕЖА. ІНЖЕНЕРНИЙ БЛАГОУСТРІЙ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ (4 год.).

Огляд інженерних систем, які формують інфраструктуру населених пунктів (електропостачання, водопостачання, каналізація). Аналіз сучасних технологій для підвищення ефективності та надійності інженерних комунікацій. Інженерний благоустрій

Завдання для самостійної роботи: “Зелене” будівництво та екологічні аспекти урбанізації (1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 17, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 29, 30).

ТЕМА 7. ІНФРАСТРУКТУРА НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ (2 год.).

Аналіз сучасного стану міської інфраструктури та визначення пріоритетів розвитку. Створення стратегій та планів для оптимізації інфраструктурних систем у населених пунктах. Благоустрій населених пунктів.

Завдання для самостійної роботи: Використання інновацій для покращення інфраструктури та ефективного поводження з ресурсами (1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 19, 20, 22, 23, 25, 26, 27, 29, 30).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ № 2. ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ І ПРОБЛЕМАТИКА УРБАНІСТИКИ

ТЕМА 8. БЕЗПЕКА ТА ЗАГРОЗИ В МІСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ (4 год.).

Аналіз впливу різних факторів середовища на безпеку міст. Класифікація небезпечних факторів. Розробка заходів для запобігання та управління кризовими ситуаціями у міському середовищі. Об'єкти цивільного захисту в міському середовищі.

Завдання для самостійної роботи: Види небезпек у міському середовищі (2, 4, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 22, 29).

ТЕМА 9. ФОРМУВАННЯ БЕЗПЕРЕШКОДНОГО МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА. ІНКЛЮЗИВНІСТЬ ТА БЕЗБАРЄРНІСТЬ СЕРЕДОВИЩА НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ (2 год.).

Принципи створення інклузивного міського середовища. Безбар'єрність та доступність міського середовища. Забезпечення доступу до міських послуг для всіх верств населення.

Завдання для самостійної роботи: Гендерні аспекти урбанізації (1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 22, 23, 29).

ТЕМА 10. ІННОВАЦІЇ ТА ТЕХНОЛОГІЇ В УРБАНІСТИЦІ (2 год.).

Концепції SMART-CITY. Роль сучасних технологій у розвитку міст. Використання інновацій у міському будівництві та інженерії.

Завдання для самостійної роботи: Геопросторові технології в урбаністиці (1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 19, 20, 22, 23, 25, 26, 27, 29, 30).

ТЕМА 11. МІЖНАРОДНІ АСПЕКТИ УРБАНІСТИКИ (2 год.).

Порівняльний аналіз міського розвитку в різних країнах Європи та світу. Міжнародні стандарти та практики у міському плануванні.

Завдання для самостійної роботи: Глобальні виклики та Міжнародні спільні проекти у сфері урбаністики (11, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30).

ТЕМА 12. ІСТОРИЧНІ ТА КУЛЬТУРНІ АСПЕКТИ УРБАНІСТИКИ (2 год.).

Збереження та відновлення архітектурно-історичних об'єктів у міському середовищі. Реновація та ревіталізація міського середовища. Культурна спадщина та її вплив на міську архітектуру. Регіональні аспекти урбаністики.

Завдання для самостійної роботи: Аналіз впливу архітектурної спадщини на формування архітектурного обличчя міст та населених пунктів (1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30).

Зміст практичних занять

ТЕМА 1. ВСТУП ДО УРБАНІСТИКИ. ПОНЯТТЯ УРБАНІЗАЦІЇ. СУЧASNІ ПРОЦЕСИ І ТЕНДЕНЦІЇ УРБАНІЗАЦІЇ (4 год.).

На основі теоретичного матеріалу лекції № 1 здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання: 1. Урбаністика як напрям містобудування. 2. Поняття урбанізації. 3. Напрямки світової урбанізації. 4. Джерела і шляхи урбанізації. 5. Генезис і динаміка міського ландшафту. 6. Проблеми урбанізації в Україні.

Створити концептуальний проект для певного міського простору, враховуючи сучасні тенденції урбанізації. Провести детальний аналіз міської території, враховуючи функціональне зонування.

Завдання для самостійної роботи: Порівняльний аналіз сучасних тенденцій урбанізації у кількох містах за вибором (1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 22, 23, 25, 26, 29).

ТЕМА 2. СТАЛІЙ РОЗВИТОК НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ (2 год.)

На основі теоретичного матеріалу лекції № 2, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання: 1. Концепція сталого розвитку населених пунктів. 2. Принципи сталого розвитку та їх впровадження в

міське планування. 3. Методи управління міським розвитком та ресурсами. 4. Стратегії ефективного управління міськими ресурсами.

Практичне завдання - розробка проекту житлового комплексу, який враховує принципи сталого розвитку та взаємодії з навколошнім середовищем, що об'єднує архітектурні, екологічні та соціальні аспекти.

Завдання для самостійної роботи: Новітні технології та матеріали у житловому будівництві (1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 22, 23, 25, 26, 29).

ТЕМА 3. МІСЬКИЙ ПРОСТІР. ПЛАНУВАННЯ ТА ДИЗАЙН НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ (2 год).

На основі теоретичного матеріалу лекції № 3, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання: 1. Методи та інструменти для вивчення міського середовища. 2. Фактори середовища населених пунктів, їх класифікація та особливості. 3. Принципи створення функціональних та естетичних міських просторів. 4. Використання сучасних технологій у міському дизайні.

Практичне завдання - розробка проекту інноваційного технопарку у вибраному місці, для розвитку технологічного підприємництва та творчої індустрії.

Завдання для самостійної роботи: Сучасні стратегії міської мобільності та ефективного міського планування (1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 22, 23, 25, 26, 29).

ТЕМА 4. ВУЛИЧНА МЕРЕЖА (2 год).

На основі теоретичного матеріалу лекції № 4 здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання: 1. Класифікація вулично-дорожньої мережі. 2. Структура вулично-дорожньої мережі. 3. Планувальні схеми вуличної мережі. 4. Ефективність вуличної мережі. 5. Безпека вуличної мережі. 6. Використання сучасних технологій для оптимізації руху на вулицях.

Практичне завдання - розробка концепції інтерактивного публічного простору, який сприяє соціальній взаємодії та спілкуванню між мешканцями з використанням інноваційних технологій та дизайну, для створення привабливого та функціонального міського простору.

Завдання для самостійної роботи: Типи планувальних структур населених пунктів (1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 29, 30).

ТЕМА 5. ОСОБЛИВОСТІ ТРАНСПОРТНОЇ МЕРЕЖІ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ (2 год).

На основі теоретичного матеріалу лекції № 5, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання: 1. Міська транспортна система, її завдання і значення. 2. Класифікація міського транспорту. 3. Індивідуальний і масовий транспорт. 4. Інфраструктура транспорту. 5. Парковки. 6. Пішохідний і велосипедний рух в місті.

Практичне завдання - розробка плану та концепції оптимізації транспортної мережі в новому житловому кварталі, враховуючи рух пішоходів, велосипедистів та автотранспорту. Створення ефективної та безпечної інфраструктури для всіх видів транспорту, зберігаючи при цьому зручність для мешканців.

Завдання для самостійної роботи: Підземні та надземні паркінги. Ефективні планувальні рішення (1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 29, 30).

ТЕМА 6. ІНЖЕНЕРНА МЕРЕЖА. ІНЖЕНЕРНИЙ БЛАГОУСТРІЙ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ (4 год.).

На основі теоретичного матеріалу лекції № 6 здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання: 1. Огляд інженерних систем, які формують інфраструктуру населених пунктів (електропостачання, водопостачання, каналізація). 2. Аналіз сучасних технологій для підвищення ефективності та надійності інженерних комунікацій. 3. Інженерний благоустрій

Практичне завдання - розробка проекту інженерної інфраструктури для нового житлового комплексу, що враховує принципи сталого розвитку та мінімізації впливу на навколоишнє середовище з включенням ефективних систем водопостачання, каналізації, електропостачання та опалення, а також використання альтернативних джерел енергії та технологій для зменшення відходів.

Завдання для самостійної роботи: Інноваційні технології інженерного благоустрою. Управління ризиками при інженерному благоустрої (1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 17, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 29, 30).

ТЕМА 7. ІНФРАСТРУКТУРА НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ (2 год.).

На основі теоретичного матеріалу лекції № 7 здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання: 1. Аналіз сучасного стану міської інфраструктури та визначення пріоритетів розвитку. 2. Створення стратегій та планів для оптимізації інфраструктурних систем у населених пунктах. 3. Благоустрій населених пунктів.

Практичне завдання - розробка проекту сучасної інфраструктури житлового кварталу, що сприяє активному відпочинку та рекреації мешканців, що може включати в себе спортивні майданчики, парки, велосипедні та пішохідні доріжки, зони для пікніків та інші місця для відпочинку.

Завдання для самостійної роботи: Елементи благоустрою міського середовища (1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 19, 20, 22, 23, 25, 26, 27, 29, 30).

ТЕМА 8. БЕЗПЕКА ТА ЗАГРОЗИ В МІСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ (4 год.).

На основі теоретичного матеріалу лекції № 8 здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання: 1. Аналіз впливу різних факторів середовища на безпеку міст. 2. Класифікація небезпечних факторів. 3. Розробка заходів для запобігання та управління кризовими ситуаціями у міському середовищі. 4. Об'єкти цивільного захисту в міському середовищі.

Практичне завдання - розробка проекту житлового комплексу з високим ступенем безпеки та стійкості до негативних впливів, таких як стихійні лиха, пожежі, терористичні загрози з включенням інноваційних матеріалів та технологій для забезпечення максимальної захищеності мешканців.

Завдання для самостійної роботи: Системи моніторингу та аварійного реагування в населених пунктах у випадку надзвичайної ситуації (2, 4, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 22, 29).

ТЕМА 9. ФОРМУВАННЯ БЕЗПЕРЕШКОДНОГО МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА. ІНКЛЮЗИВНІСТЬ ТА БЕЗБАРЄРНІСТЬ СЕРЕДОВИЩА НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ (2 год.).

На основі теоретичного матеріалу лекції № 9 здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання: 1. Принципи створення інклузивного міського середовища. 2. Безбар'єрність та доступність міського середовища. 3. Забезпечення доступу до міських послуг для всіх верств населення.

Практичне завдання - проект створення безбар'єрного житлового комплексу або громадського простору для осіб з особливими потребами з включенням заходів доступності, інклузії та адаптації.

Завдання для самостійної роботи: Аналіз успішних практик та розробка креативних рішень для створення інклузивного середовища (1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 22, 23, 29).

ТЕМА 10. ІННОВАЦІЇ ТА ТЕХНОЛОГІЇ В УРБАНІСТИЦІ (2 год.).

На основі теоретичного матеріалу лекції № 10 здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання: 1. Концепції SMART-CITY. 2. Роль сучасних технологій у розвитку міст. 3. Використання інновацій у міському будівництві та інженерії.

Практичне завдання - розробка проекту "розумного міста", яке використовує інтелектуальні технології для підвищення комфорту життя мешканців ("розумне" освітлення, системи управління трафіком, інтерактивні публічні простори та інші інноваційні рішення).

Завдання для самостійної роботи: Інноваційні технології управління відходами у населених пунктах (1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 19, 20, 22, 23, 25, 26, 27, 29, 30).

ТЕМА 11. МІЖНАРОДНІ АСПЕКТИ УРБАНІСТИКИ (2 год.).

На основі теоретичного матеріалу лекції № 11 здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання: 1. Порівняльний аналіз міського розвитку в різних країнах Європи та світу. 2. Міжнародні стандарти та практики у міському плануванні.

Практичне завдання - Розробити концептуальний проект планування міського простору для внутрішньо переміщених осіб та мігрантів. Проект має охоплювати житлові, освітні, комерційні та культурні зони, створюючи інтегроване та придатне для життя середовище.

Завдання для самостійної роботи: Міжнародний досвід інфраструктурного розвитку (11, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30).

ТЕМА 12. ІСТОРИЧНІ ТА КУЛЬТУРНІ АСПЕКТИ УРБАНІСТИКИ (2 год.).

На основі теоретичного матеріалу лекції № 12 здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання: 1. Збереження та відновлення архітектурно-історичних об'єктів у міському середовищі. 2. Реновація та ревіталізація міського середовища. 3. Культурна спадщина та її вплив на міську архітектуру. 4. Регіональні аспекти урбаністики.

Практичне завдання - розробка проекту реконструкції історичного центру міста або ревіталізації архітектурних об'єктів, який поєднує збереження культурної спадщини з сучасними потребами.

Завдання для самостійної роботи: Особливості архітектури Прикарпаття залежно від етнографічного регіону (1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30).

Зміст самостійної роботи студентів Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни «Урбаністика»

Найменування видів робіт	Розподіл годин	
	денна форма	заочна форма
Самостійна робота, год, у т.ч.:	90	140
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	30	30
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	10	10
Підготовка звітів з практичних робіт	10	10

Підготовка до поточного контролю	10	10
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	30	80

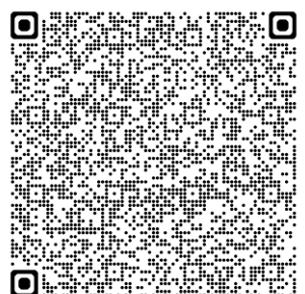
ПОЛІТИКА КУРСУ

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-балльною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з ОК “Урбаністика” у формі екзамену, якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні та практичні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної добросердечності

“Положення про академічну добродетель” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, добродетального освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну добродетель” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).¹ “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час заняття заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо, окрім виробничої необхідності. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анульовується без права перескладання.

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

Під час вивчення навчальної дисципліни “Урбаністика” студентам надається можливість перерахування неформальної освіти. До прикладу, із запропонованого переліку можна пройти сертифіковані (безкоштовні) курси на освітніх платформах, відтак сертифікат, який отримали під час навчання, – є підтвердженням засвоєння студентом окремих тем, що включені у зміст дисципліни.

¹ визначається політика використання ШІ в навчальній дисципліні - дозволене/заборонене, правила використання

№ п/п	Перелік сертифікованих (безкоштовних) онлайн-курсів	Перелік тем, які можуть бути перераховані (за умови наявності сертифіката на ім'я та прізвище студента/студентки)
1.	Урбаністика: сучасне місто	<ul style="list-style-type: none"> • ВСТУП ДО УРБАНІСТИКИ. ПОНЯТТЯ УРБАНІЗАЦІЇ. СУЧASNІ ПРОЦЕСИ І ТЕНДЕНЦІЇ УРБАНІЗАЦІЇ • СТАЛИЙ РОЗВИТОК НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ • МІСЬКИЙ ПРОСТІР. ПЛАНУВАННЯ ТА ДИЗАЙН НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ • ІНФРАСТРУКТУРА НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
РН02. Брати участь у дослідженнях та розробках у сфері архітектури будівництва.	<p><i>Словесні методи:</i> лекція, уроповідь-пояснення, бесіда, інструктаж.</p> <p><i>Наочні методи:</i></p>	Екзамен
РН09. Проектувати будівельні конструкції, будівлі, споруди, Інженерні мережі та технологічні процеси будівельного виробництва, з урахуванням інженерно-технічних ресурсозберігаючих безбар'єрного правових, екологічних, економічних, наукових та етичних аспектів, сучасних вимог нормативної документації, часових та інших	<p><i>ілюстрування, демонстрування, спостереження, комп'ютерні мультимедійні методи.</i></p> <p><i>Інтерактивні методи:</i> дискусія-диспут, мозковий штурм, тренінгові заняття, бесіда-діалог.</p> <p><i>За характером логіки пізнання:</i> індуктивний, дедуктивний, традуктивний, аналітичний, синтетичний,</p>	

обмежень, у сфері архітектури та будівництва, охорони довкілля та безпеки праці.»	порівняння, узагальнення, конкретизація, виокремлення основного,	
РН11. відповідність принципам міських територій та об'єктів інфраструктури і міського господарства.	Оцінювати проєктів проектування Методи самостійної роботи репродуктивний, проблемно-пошуковий, евристичний, дослідницький.	

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	24	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали – “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Критерії оцінювання:

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль

балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЕКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЕКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на екзамен без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Бабаєв В.М., Рищенко Т.Д., Завальний О.В., Линник І.Е., Чорноносова Т.О., Ткачук О .А., Гайко Ю.І., Мороз Н.В. Проектування міських територій. Підручник. Харків : ХНУМГ, 2019. – ч. 2. 544 с.
2. Безлюбченко О.С. Урбаністика: Навч. посібник. Харків: ХДАМГ, 2003. 254 с.
3. Білоконь Ю.М. Регіональне планування Київ. 2003. 320 с.
4. Василенко І.А., Півоваров О.А., Трус І.М., Іванченко А.В. Урбоекологія. Дніпро: Акцент ПП, 2017. 309 с.
5. Дідик В.В. Планування міст. Львів: Львівська політехніка, 2006. 407 с.
6. Касіянчук В.Д., Жирак Р.М. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник. – Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2022. 172 с.
7. Кучерявий В.П. Екологія. Львів: Світ, 2000. 500 с.
8. Кучерявий В.П. Урбоекологія.Львів: Світ, 1999. 360 с.
9. Литвиненко Т.П. Планування розвитку територій: навч. посіб. Полтава: ПолтНТУ, 2017. 326 с.
10. Лоїк Г.К. Використання земель населених пунктів з основами містобудування. Львів: ЛДАУ, 2000. 58 с.
11. Панченко Т.Ф. Містобудування. Київ: Укрархбудінформ, 2001. 192 с.
12. Планування і благоустрій міст: навчальний посібник. / За ред. Безлюбченко О. С., Завальний О. В., Черноносова Т. О. Харків: ХНАМГ, 2011. 191 с.
13. Посацький Б.С. Основи урбаністики. Львів. 2002. 368 с.
14. Тарасова В.В., Малиновський А.С., Рибак М.Ф. Екологічна стандартизація і нормування антропогенного навантаження на природне середовище. Навчальний посібник. Київ: Центр учебової літератури, 2007. 276 с.
15. Цигичко С. П. Екологія в архітектурі і містобудуванні: навч. посібник Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Харків: ХНАМГ, 2012. 146 с.

Додаткова література

16. Апостолюк С.О., Джигирей В.С., Апостолюк А.С. Промислова екологія. Навч. посібник. Київ: Знання, 2005. 474 с.
17. Ващик С.М. Рокочинський А.М., Кришеник Н.І. Інженерне облаштування територій: меліорація земель в Україні: навч. посіб. Львів: Галич-прес, 2017. 268 с.
18. Зеркалов Д.В. Екологічна безпека та охорона довкілля:

Монографія. Київ: Основа, 2012. 517 с.

19. Кучерявий В. П. Озеленення населених місць: Підручник. Львів: Світ, 2008. 456 с.

20. Планування використання земель населених пунктів: формування прибудинкових територій. / за ред. А.Я. Сохнич, Д.І. Солярчук, І.Г. Тарасюк, Ю.Д. Солярчук. Львів: Українські технології, 2009. 96 с.

21. Транспортна екологія: навчальний посібник / За ред. О.І. Запорожець, С.В. Бойченко, О.Л. Матвєєва, С.Й. Шаманський, Т.І. Дмитруха, С.М. Маджд. Київ: НАУ, 2017. 507 с

Електронні інформаційні ресурси

22. Державні будівельні норми України. [Електронний ресурс]. URL: <https://dbn.co.ua>

23. Закон України «Про благоустрій населених пунктів» від 06.09.2005 № 2807-IV. [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2807-15>

24. Закон України «Про засади державної регіональної політики». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19>

25. Закон України «Про основи містобудування» від 16.11.1992 № 2780-ХII. [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2780-12>

26. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3038-17>

27. Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України «Про затвердження Порядку розроблення містобудівної документації». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1468-11>

28. Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України «Про затвердження Порядку проведення містобудівного моніторингу». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1268-11>

29. Планування і забудова територій: ДБН Б.2.2-12:2019. [Чинний від 2019-10-01]. Київ: Мінрегіон України, 2019. 185 с. URL: <https://dreamdim.ua/wp-content/uploads/2019/07/DBN-B22-12-2019.pdf>

30. Склад та зміст плану зонування території. ДБН Б.1.1-22:2017. [Електронний ресурс]. URL: https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/b_1_1_12/1-1-0-1806